

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Marian

Nazwisko: Olejnik

Miejsce urodzenia: Sycze gm. Mielnik pow. Siemiatycze

Data urodzenia: 17-11-1928

Imię ojca: Józef

Imię matki: Zofia

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Marian Olejnik (ur. w listopadzie 1928) figuruje wraz z dwoma innymi partyzantami i ich kilkunastoma współpracownikami w opracowaniu SB z Wydz. "C" KW MO w Opolu z roku 1979 zatytułowanym "Charakterystyka bandy terrorystyczno-rabunkowej dezertersów z wojska pod dowództwem Szajcy Wilhelma". Ta grupa zbrojnego antykomunistycznego oporu i przetrwania działała na terenie woj. opolskiego (w lasach i kilkunastu wsiach powiatów opolskiego, oleskiego i kluczborskiego) od końca marca 1950 do 30 kwietnia 1951 (tj. do dnia jej odnotowanej w aktach UB "likwidacji" przez siły UB i MO). Na temat tej trzyosobowej zbrojnej grupy oporu zapisano między innymi, że "jej napadom terrorystyczno-rabunkowym [z bronią w ręku] na obiekty uspołecznione towarzyszyły zwykle wrogie wypowiedzi i groźby pod adresem gospodarki spółdzielczej i rządu PRL (...). Ta ich propaganda powodowała, że miejscowa ludność odnosiła się z rezerwą do władzy ludowej". Na temat 22-letniego wówczas (tj. w kwietniu 1951) Mariana Olejnika zapisano między innymi, że "na kilka dni przed likwidacją [tj. zastrzeleniem przez siły UB i MO] Wilhelma Szajcy i Ernesta Radzaja [Marian Olejnik] zabrał z bunkra w lesie rower i pistolet maszynowy PPSza (...) i oddalił się w niewiadomym kierunku (...). Po oddaleniu się z terenu powiatu opolskiego udał się na teren wojew. białostockiego i wstąpił do bandy >Lamparta<. Po likwidacji bandy >Lamparta< [tj. po dniu 11 maja 1952 r.] wszedł w skład bandy >Huzara<".</p>		<p>IPN Wr 09/1229 (1/1229, charakterystyka nr 13/79).</p>

Marian Olejnik pseud. "Sokół" figuruje wraz z kilkunastoma innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego zbrojnego podziemia w aktach śledczych UB z PUBP Bielsk Podlaski i w aktach sądowych z roku 1952. Akta te dot. sprawy karnej przeciwko współpracownikowi podziemia - Marianowi Radzikowskiemu (ur. dn. 24.05.1923, "dalszemu krewnemu" Mariana Olejnika). Marian Radzikowski był oskarżony o to, że od maja 1951 do 10 maja 1952 we wsi Sokóły pow. Bielsk Podlaski wspomagał partyzancki oddział pod dowództwem st. sierż. Adama Ratyńca pseud. „Lampart”: kwaterował partyzantów (w tym Mariana Olejnika pseud. "Sokół"), dostarczał im żywność, odzież i informacje. Marian Olejnik figuruje między innymi w obszernym protokole przesłuchania i w zeznaniach Mariana Radzikowskiego z dnia 24 czerwca 1952 oraz w "charakterystyce bandy >Lamparta<" - zamieszczonej na stronach 121-123. W tej charakterystyce, sporządzonej przez UB w roku 1952 (brak dokładnej daty), zapisano między innymi, że Marian Olejnik jako jedyny ocalały (który "zbiegł") z obławy KBW-UB na oddział "Lamparta" (przeprowadzonej w dniach 10-11 maja 1952) "w dalszym ciągu grasuje i przejawia wrogą działalność".

IPN Bi 212/4836 (Sr 551/52, As-585).

Marian Olejnik pseud. "Sokół" figuruje wraz z kilkunastoma innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego zbrojnego podziemia w aktach i materiałach operacyjnych MO z KP MO Siemiatycze oraz z Komendy Wojewódzkiej MO w Białymstoku z lat 1952-1954. Te akta, w tym materiały "agencyjnego rozpracowania" krypt. "Sarna", dot. przede wszystkim rozpracowania oraz ujęcia lub zaplanowanej "likwidacji" ukrywających się razem (przed UB i MO w maju i czerwcu 1952) partyzantów: Mariana Olejnika i Władysława Markowskiego (głównego figuranta ww. rozpracowania, ur. dn. 31.01.1926, zam. we wsi kol. Sutno gm. Mielnik) oraz ich kilku współpracowników. Na str. 53 -54 tych akt zanotowano między innymi, że Marian Olejnik pseud. "Sokół" "został zabity w okolicy wsi Ostrożany" (w gminie Drohiczyn, pow. siemiatycki) "przez bandę >Zygmunta<" (tj. partyzancki patrol pod dowództwem sierż. Kazimierza Parzonko pseud. „Zygmunt" z 6 Partyzanckiej Brygady Wileńskiej, do którego ukrywający się Marian Olejnik przyłączył się latem 1952). Nie zanotowano przyczyny i bliższych okoliczności tego tragicznego wydarzenia.

IPN Bi 030/384 (b/n).

Marian Olejnik pseud. "Sokół" figuruje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego zbrojnego podziemia w opracowaniu Wyd. "C" KW MO w Białymstoku z lat 1974-1977 zatytułowanym "Kwestionariusze osobowe do charakterystyki nr 1" i "Kwestionariusze osobowe na członków bandy >Huzara<". W kwestionariuszu dot. Mariana Olejnika pseud. "Sokół" (nr 71) zapisano między innymi, że ww. żołnierz zbrojnego podziemia "w 1949 r. zdezerterował z bronią z jednostki wojskowej we Wrocławiu (...), był w bandzie grasującej w woj. opolskim i w latach 1950-1951 był poszukiwany przez WUBP Opole. W lipcu 1951 r. wstąpił do bandy >Huzara< [tj. partyzanckiego oddziału kpt. Kazimierza Kamieńskiego pseud. „Huzar” działającego na terenie powiatu Wysokie Mazowieckie i powiatów sąsiednich]. W dniu 22 VIII 1952 r. (...) został zabity z rozkazu Parzonko Kazimierza pseud. >Zygmunt<".

IPN Bi 019/1 t. 2 (1/1).